

Compareixença del conseller de Cultura

16 de febrer de 2011

1.1. Diagnòstic: cicle llarg

- La nació que avui coneixem és inimaginable sense la cultura. Sense la forta convicció culturalista, Catalunya no seria el que avui és en termes nacionals
- Catalunya ha comptat tradicionalment amb un estat ineficient, especialment amb la cultura catalana.
- Tenim un sistema cultural dens i quasi complet (el més sòlid en segles) a partir de les aportacions dels noucentistes, la generació dels anys 60 i algunes aportacions dels anys 90
 - Polítiques culturals que països de l'entorn van desplegar especialment entre els anys 1945 i els anys 1973, nosaltres les vam haver de fer a partir de 1973
 - Estructura d'equipaments que comença a ser competitiva, però amb poques institucions ben dotades
 - Bona estela d'iniciatives empresarials i associatives, però treballen amb molta solitud
- Amb tot, en termes de mirada llarga, podem dir que estem en un bon moment per a la cultura catalana

1.1. Diagnòstic: cicle llarg

- Sistema avalat pel talent de molts creadors, alguns centres ben valorats i un nombre significatiu d'empreses

- 301 editorials, el 33,86% de l'Estat. Un total de 110 obres literàries traduïdes a altres idiomes
- 280 llibreries agremiades
- 349 biblioteques populars i 399 biblioteques universitàries
- El 40,25% de la població amb carnet bibliotecari
- 30 diaris editats, dels quals 12 en català, 442 emissores de ràdio, 86 canals de televisió local
- 789 pantalles de cinema, amb 19.577.530 espectadors. 96 pel·lícules produïdes el 2010
- 141 sales de teatre, amb 3.131.876 espectadors
- 2.272 espectacles de teatre produïts, 415 de dansa i 133 de circ

- 214 companyies de teatre, dansa i circ existents
- 1.902 concerts de música clàssica i 16.907 concerts de música popular
- 108 museus, 399 col·leccions registrades, 314 arxius i 2.177 béns declarats d'interès nacional
- 185 galeries d'art
- 24 federacions culturals, 2.805 associacions federades, 6.473 associacions no federades
- 9.977 arquitectes, 107 cicles de disseny i moda
- El català és la 75ena llengua més parlada del món, amb 11 milions de parlants

1.1. Diagnòstic: cicle llarg

- “Catalunya”: marca reconeguda com a nació de cultura
 - creativitat
 - arquitectura
 - institucions i esdeveniments de referència (CCCB, Sònar)
 - processos de desenvolupament urbà
 - moviments culturals (romànic, modernisme, modernitat)
 - etc..
- Catalunya és un país amb molt de talent, però amb un mercat petit
- El sistema cultural és un destacat sector econòmic del país
 - Ocupa a 305.600 persones (dades 2010)
 - HI treballa el 9,74% de la població ocupada (Dades Idescat, a partir de l'EPA)

1.2. Diagnòstic: cicle curt

- La cultura mai ha estat entre les grans prioritats del govern
- Tenim una inversió per càpita per sota dels països del nostre entorn
- Estructura cultural pública massa costosa, fraccionada i poc eficient
 - Inversió de 22,02 €/hab. per als creadors
 - Inversió de 30,21 €/hab. per a costos d'estructura culturals
- Poca adequació al canvi tecnològic
- Poca atenció al canvi demogràfic
 - Del 4% de població nouvinguda l'any 2000 al 16,4% l'any 2008
 - “Integració”: memòria compartida, pacte de convivència, i projecte de futur al qual afegir-s'hi

1.3. Diagnòstic: conseqüències

- Estem en un bon moment, tenim un gran potencial, però podem retrocedir
- Tenim una història cultural que ens pot omplir d'orgull, però no ens garanteix el futur
- Hem tingut el mèrit immens d'haver constituït una cultura nacional sense un estat eficient, però la globalització imposa regles de joc noves
- Pèrdua progressiva de posicions culturals envers altres regions europees
 - L'any 1993, Catalunya concentrava el 35% del Valor Afegit Brut cultural espanyol. Al 2003 aquest percentatge s'ha reduït al 26%

1.4. Diagnòstic: crisi econòmica

- Pressupost un 10% més baix
- Les mesures no s'aplicaran de manera lineal. Es treballarà perquè sigui momentània, amb mirada a quatre anys per recuperar els marges perduts i amb mirada estratègica, a deu anys, per garantir els marges a llarg termini
- El Departament de Cultura s'aprimarà
 - Reduir el que sigui sumptuari i superflu
 - Es simplificarà el nombre d'organismes i s'evitaran les duplicitats
- Disminució d'aportacions a les grans institucions culturals
- Tots els organismes públics hauran de prioritzar que les mesures afectin el mínim els creadors i les iniciatives culturals de base

2.1. Principis i criteris

- Internacionalització
 - Molt més talent i molta més indústria cultural que mercat fa imprescindible la internacionalització
 - És, a més, un element bàsic de la identitat dels catalans: singularitat i universalitat
- Cooperació
 - Treball entre administracions, així com amb escoles, empreses culturals, emprenedors i associacions
- Plantejament estratègic. Treballar amb la fórmula 1+4+10.
 - Tots els projectes del Departament de Cultura tindran un pla de treball amb objectius marcats, horitzons temporals i sistemes d'avaluació a un, quatre i deu anys.
- Eficiència de l'administració
 - Finestreta única de subvencions
 - Treballar amb les grans institucions amb contractes programa clars i precisos
- Sostenibilitat de les iniciatives
- Qualitat i excel·lència en els resultats

2.1. Principis i criteris

- Ampli concepte de Cultura:

- Creativitat:

- “Una societat culta fa de la creativitat, el talent, la disposició creativa de la gent un dels seus element d’identitat”

- Progrés

- “Una societat culta fa de la cultura un dels seus elements més destacats del progrés econòmic”

- Comunitat

- “Una societat més culta té més força per crear comunitat”

- Identitat

- “Una societat més culta té més possibilitats de recrear una identitat més cívica, oberta i democràtica”

3. Gran Acord per la Cultura: procés

- El conseller convocarà els responsables de cultura dels grups parlamentaris
- Implicació efectiva del Consell Nacional de la Cultura i de les Arts (CONCA) en el procés
- Elaboració d'un full de ruta per recollir les idees i fites a nivell d'àmbits i territoris

3. Gran Acord per la Cultura: contingut

- Ofensiva del conjunt de la societat a favor de la Cultura
- Full de ruta, catàleg, fites, forces i indicadors per fer un salt d'escala en la nostra realitat cultural
- Mapa de responsabilitats compartides
- Marc de cooperació interinstitucional, públic, privat i associatiu
- Concepte del país cultural imaginat a deu anys vista

3. Gran Acord per la Cultura: accions concretes

- Finalització dels plans històrics d'infraestructures
- Incorporació de la nova generació d'equipaments (fàbriques de creació)
- Impuls als diversos clústers d'excel·lència en àmbits estratègics de la indústria cultural del país
- Equilibri definitiu del territori català en l'accés a la cultura
- Avenç visible en la pràctica i el prestigi del català, i política de foment de les llengües
- Aposta definitiva per la qualificació de la lectura com un element transversal imprescindible. (Campanya "Catalunya Llegeix")
- Pla que combini recuperació i ús del Patrimoni
- Pla definitiu que potencii les arts tradicionals i les allunyi de qualsevol mirada arcaica
- Acord que permeti fer créixer de manera sostinguda al llarg de 10 anys la inversió pública cultural fins a fer-la homologable amb els països de l'entorn
- Reordenar l'administració cultural per fer-la més eficient.
- Confirmació de Catalunya com a líder d'un eix cultural mediterrani capaç de competir amb altres regions culturals del món

3. Gran Acord per la Cultura: reordenació de l'administració

- Redimensionar el sistema administratiu que hem acumulat en 30 anys
- Evitar duplicitats
- Finestreta única de subvencions
- Potenciar l'Institut Català de les Indústries Culturals
- Concentrar la gestió del patrimoni en una Agència de Patrimoni més operativa
- Que els grans equipaments nacionals es converteixin en capçaleres del sistema
- Nova arquitectura administrativa del Departament de Cultura
- Obligació de contractes programa amb les grans institucions

Compareixença del conseller de Cultura

16 de febrer de 2011